

TEŽ

BROGRAD, 14 AVGUSTA 1948

BROJ 476

STEČENA PRAVA

Poslije izjave g. Tijerija da Konvencija iz 1921 godine o plovidbi Dunavom potvrđuje „stečena prava“ izvjesnih zemalja, te zemlje su podnijele mnogo ubjedljivih dokaza o svojim pravima.

U odbranu tih svojih nepobitnih prava, koje je Francuska stekla krvlju mnogih balkanskih boraca, g. Tijeri navodi da je Francuska uglavnom Dunavom izvozila sve sirovine svojih koncesija koje je imala u svim pri-dunavskim zemljama.

Amerikanci, koji su oduvijek poštovali istoriska prava svih i svakoga, baziraju, „svoja stečena“ prava na čisto istoriskoj činjenici:

Parobrod je pronašao Amerikanac Fulton; parobrodi plove Dunavom, znači da je prvenstveno pravo nad Dunavom stekao i glavom i bradom jedan Amerikanac.

Englezi su stekli svoja prava na slijedeći način:

1) Šetajući se čamcem po Dunavu, engleski konzul u Beogradu Ričard Lamshert (što znači Ričard Jagnjeće srce za razliku od Ričarda Lavovo srce) izgubio je tom prilikom lulu koja mu je pala u Dunav i tamo se, besumnje, nalazi i danas.

2) Pokojni engleski kralj Edvard VII najradije je igrao valcer „Na lijepom plavom Dunavu“.

Kada su druge nacije vidjele da Francuzi, Englezi i Amerikanci podnose ovako moćne razloge u odbranu svojih prava, po-

žurle su se i one da im se pridruže.

Tako je Caldaris izjavio da Grčka ima već mnogo ranije stečeno pravo, pošto su Dunavom plovile još galijske Aleksandra Velikog, a prije sto ili dvjesto godina u Dunavu je svakodnevno prao noge jedan grčki mitropolit.

I Jalčina su mnogo uzbudila stečena prava na Dunavu. Kao dokaz navodi nepobitnu činjenicu da su dahije bježale iz Beograda niz Dunav za Adakale, a taj fakat ne mogu da ospore ni Jugosloveni, jer se to pominje u srpskim narodnim pjesmama.

Saragat je počeo svoje dokazivanje od cara Konstantina. Car Konstantin je rođen u Nišu, Niš je na Nišavi, Nišava se ulijeva u Južnu Moravu, Južna Morava se spaja sa Zapadnom Moravom i zajedničkim snagama stvaraju Veliku Moravu, a Velika Morava se ulijeva u Dunav, pa kud ćeš jačeg prava da i Italija dođe na Dunavsku konferenciju.

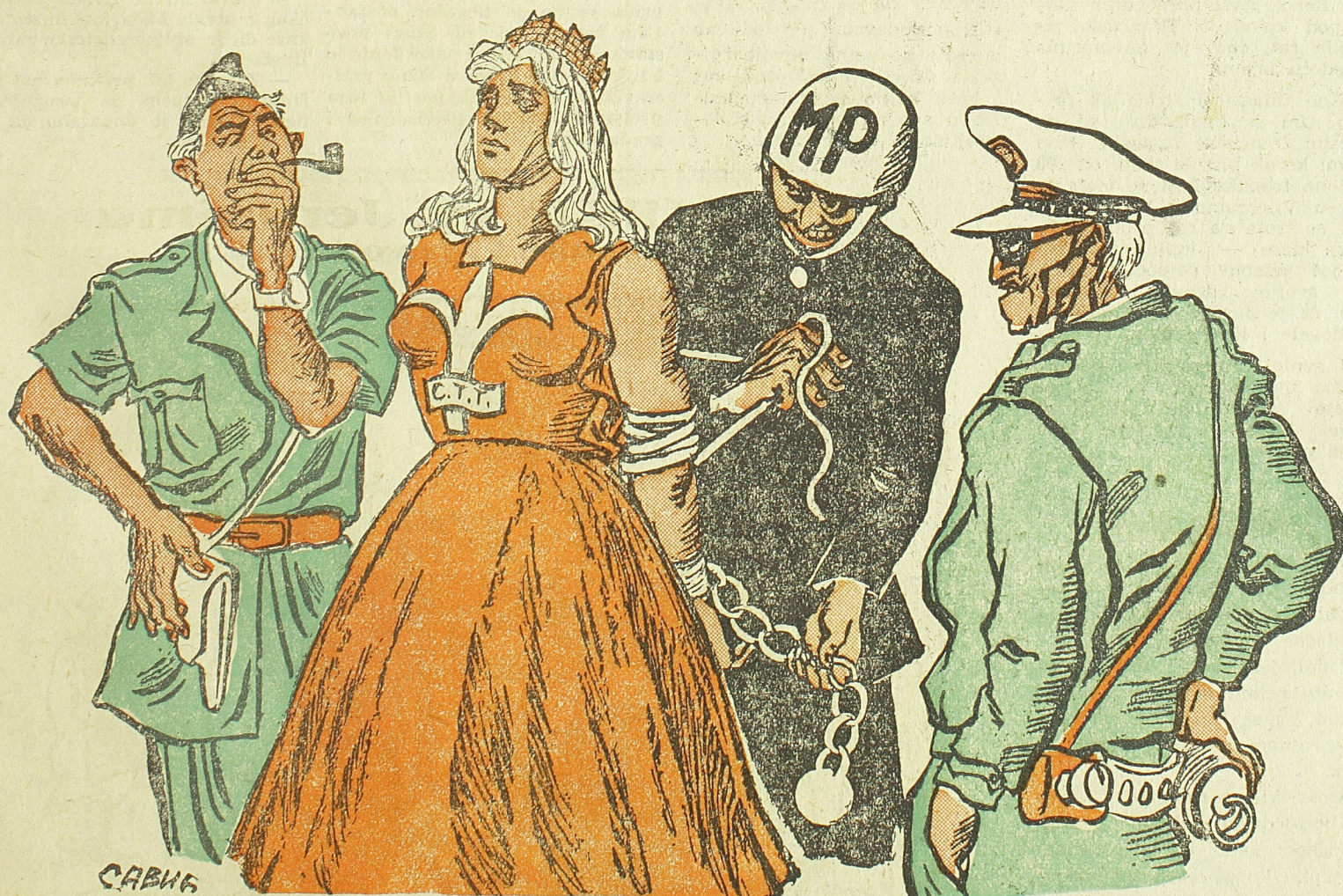
Portugalija bi isto tako mogla da tvrdi da ima stečena prava, pošto je 22 junija 1875 godine jedan portugalski trgovac, Anriko Adžide Pento, puna tri dana pecao ribu ispod beogradskog grada; Meksiko, zato što je car Maksimilijan rođen na Dunavu, dok bi Holandija mogla da polaze svoje pravo zbog nepobitne činjenice da se holandska poslanikovicica u Beogradu cijelog ljeta 1902 godine kupala u Dunavu, a ne u Savi, kako su joj preporučivali.

PREDAVANJE IZ GEOGRAFIJE

— Brišite, djeco, to što ste naučili: Dunav ne teče ni kroz Francusku, ni kroz Englesku niti Ameriku...

★

Andeli čuvari Trsta

— Niko njoj nije kriv što ne može samostalno da pri-vređuje. Zato neka ide Italiji za pastorku.

Ispraviti

Naišla komisija za otkup kođ bogatog seljaka Janoša Konca iz Oroma:

— Donijesmo ti zaduženje na tvojih 30 jutara.

— Nije to, očiju mi, više moja zemlja: sedam jutara sam dao svastikinom bratu od tetke, osam pašenogovom sinovcu a devet — bratučedu iz desetog koljena.

— Kako: dao? Ama, izgleda, ti to zbog otkupa, da izvrdaš!

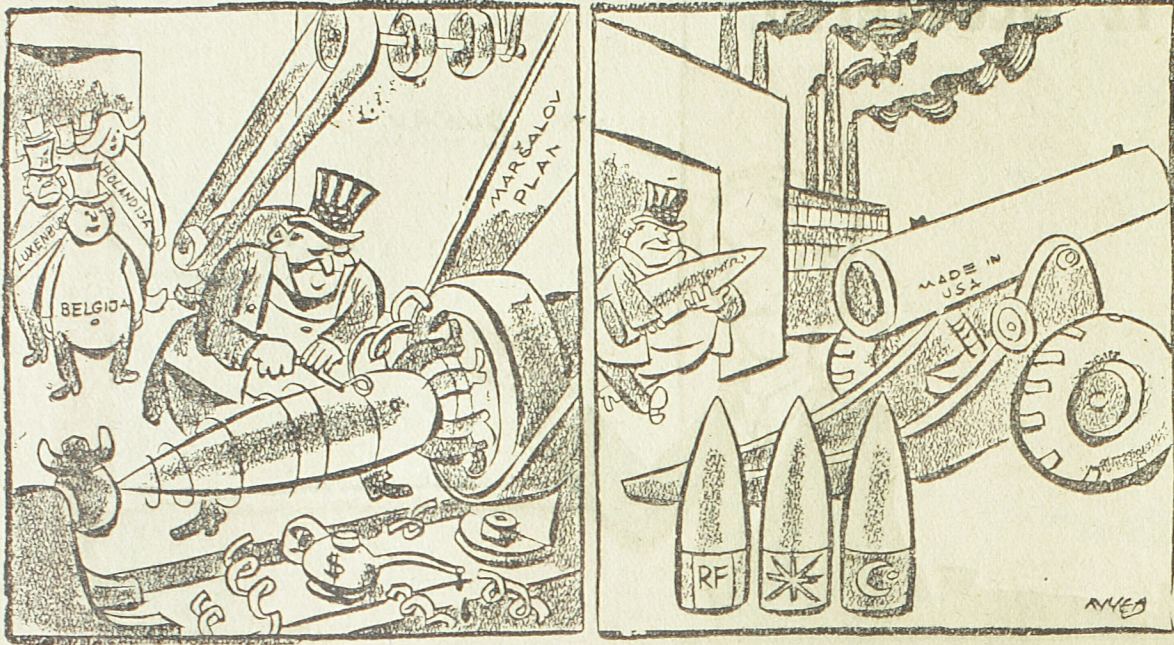
— A, nkako, ne prekrstio se. Međutim, utvrdi se brzo da nije baš tako kao što je rekao, iako to nije prouzrokovalo teške posljedice u pogledu onoga „ne prekrstio se“: on se, naprotiv, duplo više krstio — od čuda.

A njegov kolega po veličini posjeda Đoka Ugrinčić, iz Berkasova, nije htio da petlja rodbinu u tu stvar. Jednostavno devet jutara nije ni prijavio, iščezla su kao da su u zemlju propala. Ali narod navalio pa našao da ne bude Đoka na šteti.

Nikola Kolarov iz Botoša vidio da tako ne ide, jer — ako koza laže rog ne laže: trideset pet jutara su mu dobro izmjerena i proknjižena. Zato se na vršaju provrednio: čas-čas, pa po jedan pun džak izmakne ustranu, odatle u slamu, a iz slame na tavan. Računa: sitno je to, ne može da se vidi bez uveličavajućeg stakla. Ali se i on, kao i ostali njemu slični, baš u tome zabunio: oči naroda su zdrave i nikakva stakla nisu tu potrebna.

FREZERAJ

Amerikanci traže da zemlje zapadnog bloka izvrše standardizaciju naoružanja po uzoru na američko naoružanje.

lala GEOGRAFIJA

Palestina

Geografski položaj

Palestina leži (nažalost) s obje strane pajp-lajna koji vodi iz Mosulskih izvora u džep londonskog sita. Palestina se sastoji iz dva dijela: Izrael, gdje vlada ratno stanje i Arapske Palestine, gdje vlada Intelidžens servis.

Trgovina

Trgovina se još uvijek obavlja mahom po starodrevnim zakonima, prirodno. Arapi prodaju Engleskoj pored nafte i topovsku hranu, a u zamjenu dobivaju engleske paše. Izraelci ne daju ništa i zato su im za kaznu poslali Bernadota koji je grof i izigrava posrednika Organizacije Ujedinjenih nacija.

Arapi i Jevreji živo razmjenjuju kuršume, granate i druge potrošne artikle koje liferuje Amerika.

Stanovništvo

U Izraelu žive Jevreji iz svih krajeva svijeta, dok u Arapskoj Palestini nalazimo pomiješano stanovništvo: engleske avijatičare, njemačke generale, talijanske neofašiste i arapske vojnike. Usljed velike količine nafte sve je tamo masno, pa se zato u Americi i Engleskoj kaže da je Palestina mastan zalogaj.

Političko uređenje

I pored izvjesnih nesporazuma između Arapa i Izraelaca, postoji nada da će se prilike uskoro konsolidovati što se vidi po tome da je Bevin veoma nezadovoljan. Zasada Arapi vode sveti rat za koji troše milione funti i ostale svete relikvije. Veliki muf-tija je objavio da je već Muham-med napisao u Koranu da je sreća pravovjernika zagarantovana jedino kahvom i naffhom.

A. H.

Na plavom Dunavu

(Po A. Santiću)

Široki Dunav spava,
Prohladni pada mrak;
Vrh hrđi crne
Trne
Bivših „stečenih prava“
Zadnji, sumorni
Zrak.

RIBOLOV

Pokojnikov program

Francuski ministar finansija Pol Reno, bivši pretsjednik vlade pod kojom je Francuska izgubila rat, dao je novinarima slijedeću izjavu:

„Kao finansiski stručnjak primio sam se časne dužnosti da udesim francuske finansije. Prvi će mi korak biti da svota od 100 miliona franaka koji se troše na rat u Vijetnamu i 150 miliona koji se troše na rat protiv radničke klase — dupliram. Time ću još jednom pomoći Francusku svojim zdravim idejama koje će je dovesti tamo gdje su je dovele i 1940 godine.“

U svojoj finansiskoj politici prema inostranstvu ja ću se čvrsto osloniti na Maršalovu pomoć, jer mi je savršeno jasno kuda ona vodi.“

Jedinstvo duha

Holandanci su osudili na smrt jednog Indonežanina. Obrazloženje: bio je borac narodnooslobodilačke vojske.

U daljoj motivaciji sud veli da je zato primijenio tako blagu kaznu, jer se Holandija ne nalazi u ratnom stanju sa Indonezijom.

Američki predstavnik u Savjetu bezbjednosti zahvalio se holandskom sudu na plemenitom postupku koji predstavlja osnovni princip američke politike u Grčkoj, Kini i drugim zemljama.

Lingvista

Bivši general SS-trupa Ajhman zaposlio se u generalštabu arapske legije. Ajhman uvjerava da će mnogo koristiti poslodavcu, jer odlično poznaje ne samo novojevrejski i starojevrejski jezik već i jezik kojim se gestapo služio u svom poslovanju s Jevrejima.

TAMO TAMO POSVIJETU

ZDRAVA LOGIKA

Britanske vlasti drže u internaciji 70 sovjetske djece i ne vraćaju ih, jer ih „ne smatraju sovjetskim građanima“.

Sad je razumljivo zašto su njemački ratni zločinci dobili englesko državljanstvo — jer su dokazali da u dlaku rezonuju kao i njihova engleska braća po ideologiji. Protiv ovakve logike ne mogu da se bune ni Bevin, ni Mosli.

OZBILJNA BRIGA

Utvrđeno je da su u bavarским sudovima 76% tužilaca i 60% sudija bivši članovi Hitlerove stranke. Ovakvo stanje baca mjerodavne u ozbiljnu brigu, pošto im pretstoji da popune redove sudija još sa 40%, a tužilaca — sa 24% isto tako pouzdanih službenika.

SS-SPORT

Logor za ratne zločince u Darmštatu (američka zona Njemačke) proslavio se svojim izvanredno razvijenim sportskim životom, a naročito takmičenjima u trčanju na daleke staze. Start se nalazi kod logorske kapije a cilj bira sam takmičar. Na onomadašnjim takmičenjima, održanim u ovom logoru, prva nagrada zaslužen je pripala SS-potpukovniku Otu Skorceniju, koji je u svoje vrijeme oslobodio Musolinija, ali predaja nagrade pobjedniku morala je — kao i prilikom ranijih takmičenja — izostati, pošto se Skorceni, naravno, nije vratio u logor.

NEZAVISNOST U NAVODNICAMA

Prema pisanju engleske štampe, malajski narod nesmanjenom žestinom nastavlja borbe za svoju nezavisnost, ma da je još prije sedam mjeseci Malajskom Savezu svečano darovana „nezavisnost“. Neki čitaoci ovih listova zaključuju da Malajci ne vole darove, ali velika većina pretpostavlja da oni ne vole navodnice.

NEOPHODNA OPREZNOST

U zapadnim sektorima Berlina priča se da je ilegalno postavljeni šef policije dr Štum prvo stavio van snage naređenje o hapšenju lica koja se lažno predstavljaju, pa se tek poslije toga pretpostavlja svojim potčinjenim i građanstvu.

NEZGODNA SVJETLOST

Saznaje se da je do zatvaranja mnogih fabrika šibica u Austriji došlo zbog toga što ove šibice daju isuviše jaku svjetlost, koja obasjava činjenicu, da je cijela Austrija preplavljena američkim šibicama.

HAZARDNE IGRE U FINSKOJ

U Finskoj su uzele velikog maha hazardne igre: cijela reakcija, na primjer, igra na kartu nove Fagerholmve „socijal-demokratske“ vlade.

PROMUĆURAN DIREKTOR

Električna centrala u Cinanu (Kuomintangova Kina) dosad je trošila kao gorivo uglj, a račun je naplaćivala u inflacionim kineskim dolarima. Primjetivši da ovakav postupak vodi bankrotstvu, direktor centrale odlučio je da ubuduće naplaćuje račune u uglju, a da kao gorivo troši kineske dolare.

MASNI PREGOVORI

Iz Madrida javljaju da pregovori između Franka i Salazara o špansko-portugalskom vojnom savezu teku glatko — kao po loju, ma da loj nije španski, niti portugalski, već potiče iz američkih konzervi.

Dosljednost

— Zašto mi ne izručiš nacističkog generala Mola, kad imam dokaze da je ubijao engleske zarobljenike?

— Zato što bih prekršio naš zajednički princip da izručujemo lica za koje je dokazano da su vršila zločine.

Sveučilište sv. Jeronima za katolike i pravoslavne

